

**Középiskolai MTA Alumni program az Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium és
Kollégiumban**

Dr. Nagyillés János: Török? Miért pont török?

A Középiskolai MTA Alumni Program keretében 2025. 04. 07-én, hétfőn előadást tartott az Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium és Kollégiumban Dr. Nagyillés János, egyetemi docens, a Szegedi Tudományegyetem BTK Magyar Nyelv és Irodalmi Intézet, Klasszika-Filológia és Neolatin Tanszék oktatója (munkáltatója: Szegedi Tudományegyetem, 6720 Szeged, Dugonics tér 13., lakhely: Szeged).

Az előadás címe Török? Miért pont török? volt. Az előadás 45 perces volt, 11.15-től – 11.55-ig tartott. Az előadáson az iskola 9. B, 10. C, 11. B, 11. C és 12. B osztályos tanulói és érdeklődő pedagógusai vettek részt.

Az előadó a török nyelv érdekességeit mutatta be. Megosztotta velünk, hogy abban az iskolában, ahol latint tanított, találkozott törökökkel és megtetszett neki a nyelvük. Az előadást egy török köszönéssel kezdte „Merhaba”, majd tartott egy rövid ismertetőt arról, hogy miért könnyű nekünk, magyaroknak tanulni ezt a nyelvet, miszerint: a török az altáji nyelvcsaládhoz tartozik, unokatestvérek az uráli magyarral és évezredek kapcsolatban állnak (nem csak a török hódoltság idejétől, hanem korábbról, VII-VIII. század). Magyar szemszögből nézve könnyű a hangtana, csak két eltérő hanggal rendelkezik (mély i, g-nem ejtett hosszabbítás). Kezdő tanulóknak fontos elsajátítani a két i hang közötti különbséget, a félreértések elkerülése végett. Számunkra a mai modern török nyelv az izgalmas, melynek két véglete van, az iszlám kultúra, illetve az emancipáción átesett vonal. Több török jövevény szavunk is van pl.: erdem-érem, Sapka-kalap, Elma-alma, Arpa-árpa, Aslan-oroslán stb. Hasonlóságok közé tartozik továbbá a múlt idő jele a t, (ment-gitti), illetve az agglutináció. Id.: Cebimde-zsebemben, elmamda-almában. Cebimde cok küçük elma var-zsebemben sok kicsi alma van. Az alábbi mondatot olvasva érezhető a két nyelv hasonlósága. Eredetileg sem a magyarban sem a törökben nem voltak vegyes hangrendű szavak. A török nyelv további érdekességei: nincsenek rendhagyó igék, igekötők, többesszám, nyelvtani nem, illetve melléknévragozás. Ezek a tulajdonságok mind a könnyű nyelvtanulást segítik elő. Nehézségei azonban az összetett mondatok, ugyanis nincsenek alárendelő szerkezetek, egy történeten belül csak egy db állítmány található, illetve az alábbi szavak: hogy, amikor stb. sincsenek. A török nyelv nagyszerű választás lehet, ha szeretnél egy különlegesebb nyelvet megtanulni, lehetsz kutató, fordító, dolgozhatsz kereskedelemben illetve a turizmusban. A munkaerőpiacon mindenképpen előnyt jelent, ha beszéled a nyelvet, ugyanis nagyon kevesen tudnak törökül. Tanulási lehetőségek alapszinten

pl.: Duolingo; Lexilize, magasabb szinten pedig pl.: az ELTE vagy az SZTE kínál lehetőséget a nyelv elsajátítására.

Mindenkinek hasznos nyelvtanulást kívánt az előadás végén az előadó.

Szöveg: Rózsa Anna 12. B, Seres Erzsébet

Fotó: Seres Erzsébet

